

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 marca 2019 roku

Strona powodowa G. C., A. Z., A. G. jako wspólnicy spółki cywilnej PHU (...) S.A. z siedzibą w T., w pozwie wniesionym w dniu 6 lipca 2018 roku do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym, domagał się zasądzenia od pozwanej M. W. kwoty 2 717,08 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 6 lipca 2018 roku do dnia zapłaty. Domagał się także zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 1-4, 11-14).

W uzasadnieniu żądania pozwu powód podał, iż w dniu 12 maja 2017 roku pozwana jako konsument zawarła z (...) sp. z o.o. umowę pożyczki na kwotę 3 540 zł na okres 24 miesięcy. Wierzytelność z tytułu umowy powód nabył w dniu 15 maja 2017 roku – w dniu 20 maja 2017 roku zaś przeniósł wierzytelność na H. S.. Na podstawie umowy z dnia 14 maja 2018 roku powód nabył wierzytelność na podstawie powierniczego przelewu wierzytelności i z niej wywodzi swoją legitymację czynną w sprawie. Pozwana nie regulowała zobowiązania także po wezwaniu jej do zapłaty w związku z czym umowa została wypowiedziana pismem z dnia 21 maja 2018 roku, doręczonym pozwanej w dniu 28 maja 2018 roku. Cała kwota stała się wymagalna z dniem 5 czerwca 2018 roku. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się: 2 579,66 zł tytułem niespłaconego kapitału, 91,35 zł tytułem odsetek kapitałowych skapitalizowanych na dzień 4 czerwca 2018 roku, 15,40 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie w spłacie rat, 30,67 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie od niespłaconego kapitału liczonych od dnia wymagalności całej pożyczki do dnia poprzedzającego datę wniesienia pozwu.

W dniu 26 września 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, Wydział VI Cywilny, stwierdzając brak podstaw do wydania nakazu zapłaty przekazał sprawę do tut. Sądu Rejonowego (k. 4v).

W dniu 15 listopada 2018 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 4464/18 (k.37).

Od powyższego nakazu zapłaty, pozwana M. W. wniosła sprzeciw, w którym domagała się oddalenia powództwa w całości jako niezasadnego, podnosząc zarzut braku legitymacji procesowej po stronie powoda, wadliwości umowy cesji, z uwagi na brak umocowania osoby podpisanej pod umową cesji po stronie cesjonariusza. Wniosła nadto o zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów procesu (k. 42-45).

W toku postępowania pozwana wskazała, iż (...) spółki (...) nie są uprawnieni do domagania się zapłaty z uwagi na przeniesienie wierzytelności na H. S.. Z ostrożności wskazała, iż nie była informowana o cesji, a wypowiedzenie umowy zostało dokonane już po przeniesieniu wierzytelności na H. S.. Dodatkowo wskazała, iż połowa rat kredytu została spłacona, na co przedłożyła potwierdzenia (k. 53).

Powód w toku postępowania podtrzymał stanowisko wskazując, iż do cesji nie jest wymagana zgoda dłużnika, nadto pozwana po cesji, na którą się powołuje dokonywała spłat na rzecz powoda, a na podstawie umowy powierniczego przelewu wierzytelności powód jest wyłącznie uprawniony do dochodzenia przedmiotowej wierzytelności (k. 63-65).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. W. zawarła w dniu 12 maja 2017 roku umowę pożyczki gotówkowej z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w T., reprezentowaną przez (...) S. z o.o. w T.. Przedmiotem umowy była pożyczka w kwocie 3 540 zł, na okres od dnia 12 maja 2017 roku do dnia 10 czerwca 2019 roku. Całkowita kwota do zapłaty – jako suma całkowitej kwoty pożyczki i całkowitego kosztu pożyczki - została określona jako 3 947,55 zł. Całkowita kwota pożyczki wynosiła 2 000 zł (kapitał) i taka kwota została wpłacona pozwanej w dniu zawarcia umowy na jej rachunek bankowy. Pozostałe koszty to prowizja

1 540 zł, odsetki należne za okres obowiązywania umowy – 407,55 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 110,78 % w stosunku rocznym.

W umowie strony ustaliły, iż kwota pożyczki zostanie przez pożyczkobiorcę zwrócona w ratach miesięcznych w terminach i kwotach określonych w harmonogramie stanowiącym załącznik nr 1 do umowy. Strony umówiły się także, iż niespłacenie pożyczki w całości lub części w umówionym terminie skutkować będzie uznaniem całej niespłaconej kwoty za zadłużenie przeterminowane. Od zadłużenia przeterminowanego pożyczkodawca miał prawo domagać się odsetek umownych w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie która w dacie zawarcia umowy wynosiła 14% w skali roku. W treści umowy określono, iż w razie niespłacenia przez pożyczkobiorcę dwóch kolejnych pełnych rat pożyczki pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia.

Pozwana nie miała wpływu na treść umowy, poza kwotą pożyczki.

(**dowód** : umowa pożyczki z dnia 12.05.2017 r. k. 19-21, zeznania pozwanej - nagranie z dnia 14.03.2019 r. 00:04:28, okoliczność przyznana).

W dniu 15 maja 2017 roku (...) Sp. z o.o. w T., reprezentowana przez K. C. zawarła umowę przelewu wierzytelności przysługującej jej wobec M. W. z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 12 maja 2017 roku z A. Z., A. G., G. C. prowadzącymi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A. Z., A. G., (...) S.A. w T., przy ul. (...), reprezentowanymi przez S. P..

(**dowód** : umowa przelewu wierzytelności z dnia 15.05.2017 r. z pełnomocnictwami k. 22-24, umowa spółki cywilnej P.U.H. N. (...)” S.A. z dnia 3.02.2014 r. k. 11).

W dniu 20 maja 2017 roku doszło do zawarcia umowy przeniesienia prawa majątkowego nr (...) zawartej pomiędzy A. Z., A. G., G. C. działającymi wspólnie pod firmą (...), A. G., G. C. P.U.H. (...) S.A. w T. (jako organizatorem) i H. S., na mocy której zbywca przeniósł na nbywcę wszystkie prawa przysługujące mu w stosunku do M. W. wynikające z umowy pożyczki z dnia 12 maja 2017 roku. Zgodnie z zapisami umowy w przypadku opóźniania się dłużnika z zapłatą dwóch kolejnych pełnych rat pożyczki zbywca (organizator) miał prawo do zadania zwrotnego odpłatnego przeniesienia praw z umowy pożyczki od nabywcy na jego rzecz.

(**dowód** : umowa przeniesienia prawa majątkowego nr (...) k. 27-28 z pełnomocnictwem k. 29).

W dniu 14 maja 2018 roku doszło do zawarcia kolejnej umowy – powierniczego przelewu wierzytelności pomiędzy A. Z., A. G., G. C. działającymi wspólnie pod firmą (...), A. G., G. C. P.U.H. (...) S.A. w T. (jako powiernikiem) i H. S., na mocy której H. S. przeniosła na powoda wszystkie prawa przysługujące jej w stosunku do M. W. wynikające z umowy pożyczki z dnia 12 maja 2017 roku. Powód zobowiązał się na mocy tej umowy do prowadzenia czynności prawnych i faktycznych zmierzających do zaspokojenia wierzytelności w imieniu własnym ale na rachunek cedenta (H. S.).

(**dowód** : umowa powierniczego przelewu wierzytelności z dnia 14.05.2018 r. z pełnomocnictwem k. 30-32).

Pismem z dnia 21 maja 2018 roku, doręczonym pozwanej w dniu 28 maja 2018 roku powód wypowiedział umowę pożyczki z dnia 12 maja 2017 roku z 7- dniowym okresem wypowiedzenia, wzywając do zapłaty kwoty 2 675,10 zł.

Pozwana dokonała na poczet spłaty pożyczki następujących wpłat: w dniu 10 lipca 2017 roku - kwotę 191 zł, 9 sierpnia 2017 roku - kwotę 163 zł, 8 września 2017 roku – kwotę 164 zł, 9 października 2017 roku – kwotę 163 zł, 8 listopada 2017 roku – kwotę 163 zł, 8 grudnia 2017 roku – kwotę 165 zł, 8 stycznia 2018 roku – kwotę 162 zł.

Łącznie powódka spłaciła kwotę 1 171 zł.

(**dowód**: wypowiedzenie umowy k. 35, dowody wpłat k. 54, 56-61, zeznania pozwanej - nagranie z dnia 14.03.2019 r. 00:04:28).

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się na dokumentach przedstawionych do akt sprawy przez powoda, a w szczególności na dokumentach w postaci: umowy pożyczki, umów przelewu wierzytelności wraz z pełnomocnictwami. Sąd obdarzył nadto wiarą złożone przez pozwaną dokumenty w postaci dowodów wpłat poszczególnych kwot na poczet pożyczki.

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej w odniesieniu do okoliczności zawarcia umowy, minimalnego wpływu pozwanej na ustalenie treści umowy, jak też w zakresie w jakim podała, iż spłaciła znaczną część zadłużenia, bowiem w tej części znajdują one potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Niewiarygodne są twierdzenia pozwanej, iż otrzymała kwotę niższą niż określone w umowie pożyczki 2000 złotych. W tym zakresie zeznania są sprzeczne z treścią umowy pożyczki, którą bezspornie pozwana podpisała. Brak zatem podstaw do ustalenia, że kwota rzeczywiście wypłacona pozwanej była niższa.

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo okazało się częściowo zasadne.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu braku legitymacji procesowej po stronie powoda, który pozwana podniosła w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Należy stwierdzić, iż okazał się on niezasadny. Z przedstawionych przez powoda dokumentów wynika ciąg przelewów wierzytelności z tytułu umowy pożyczki łączącej pozwaną z (...) sp. z o.o. w T., a mianowicie - przelew wskazanej wierzytelności pomiędzy spółką (...) a A. Z., A. G., G. C. prowadzącymi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A. Z., A. G., (...) S.A. w T. (tj. powodem), następnie pomiędzy powodem a H. S., a ostatecznie – w dniu 14 maja 2018 roku pomiędzy H. S. a powodem (powierniczy przelew wierzytelności). Z tej ostatniej umowy wynika jasno, iż powód posiada uprawnienie do prowadzenia czynności prawnych i faktycznych zmierzających do zaspokojenia wskazanej wierzytelności w imieniu własnym, choć na rachunek cedenta (H. S.). Również pełnomocnictwa złożone do akt sprawy potwierdzają upoważnienie wymienionych w nich osób do zawierania poszczególnych umów cesji w imieniu podmiotów będących stronami tych umów.

W niniejszej sprawie niewątpliwym było zatem, że poprzednika prawnego powoda i pozwaną łączyła umowa pożyczki gotówkowej z dnia 12 maja 2017 roku, której pozwana nie spłaciła w całości – a obecnie wierzytelność z tej umowy przysługuje powodowi. Poza sporem było nadto, iż pozwana nie spłaciła całości zadłużenia.

W sprawie znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, bowiem zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Wedle przepisu ustępu 2 punktu 1 wyżej wskazanego artykułu za umowę o kredyt konsumencki uważa się również umowę pożyczki. Z treści art. 7a cyt. ustawy wynika obowiązek kredytobiorcy do przedstawienia kredytodawcy w sposób „widoczny, czytelny i słyszalny” m.in. danych dotyczących kosztu kredytu konsumenckiego. Z zeznań pozwanej wynika co prawda, iż koszt pożyczki – w szczególności wysokość prowizji - nie został jej przedstawiony w taki sposób, umowa była napisana drobnym drukiem, a ona nie zdawała sobie sprawy z wysokości prowizji. Z dokumentu umowy załączonego do akt sprawy wynika jednak, iż wszelkie koszty były wskazane w umowie w sposób klarowny – w szczególności w § 10 pkt 1-2. Pozwana podpisując umowę potwierdzała jednocześnie fakt zapoznania się z jej treścią i jej akceptację.

Niezależnie jednak od tego jak ustalono w niniejszej sprawie, kwota pożyczki udzielonej faktycznie pozwanej (kwota faktycznie wypłacona) wynosiła 2 000 zł. Doliczona kwota w wysokości 1 540 zł stanowiła prowizję za udzielenie pożyczki, z kolei kwota 407,55 zł stanowiła kwotę odsetek wyliczonych za korzystanie z kapitału przez okres trwania

pożyczki. Całkowity koszt pożyczki wynosił zatem 1 947,55 zł i niemal dorównywał kwocie kapitału postawionego do dyspozycji pozwanej. Powyższe prowadzi do wniosku, iż przewidziana w umowie wysokość ukrytych pod kosztami udzielenia pożyczki odsetek (jako wynagrodzenia za korzystanie z kapitału) wielokrotnie przewyższała wysokość dozwolonych prawem odsetek maksymalnych zastrzeżonych od 1 stycznia 2016 roku jako dwukrotność odsetek ustawowych (art. 481 § 2¹ k.c.).

Niewątpliwie wynagrodzenie prowizyjne i odsetki kapitałowe nie przekraczają łącznie maksymalnych kosztów poza odsetkowych, obliczonych według art. 36 a cyt. wyżej ustawy o kredycie konsumenckim obowiązującej w dacie zawarcia umowy pożyczki. Przepis ten wprowadzony z dniem 11 marca 2016 roku ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1357) o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw przewiduje granicę wysokości wszelkich kosztów, które mogą być dochodzone w ramach udzielonego kredytu i przedstawia sposób ich wyliczenia. Zastosowany algorytm pozwala na przyjęcie, że koszty ustalone jako poza odsetkowe koszty kredytu w umowie stron mieszczą się w tym zakresie, biorąc pod uwagę kwotę faktycznie udzielonej pożyczki oraz okres, na jaki pożyczka ta została udzielona (24 miesiące). Jednocześnie jednak, w ocenie sądu nie znajduje żadnego uzasadnienia proste, automatyczne przyjęcie takiej wysokości kosztów w oderwaniu od faktycznych kosztów obsługi pożyczki. Nie przecząc bowiem, że powód ma prawo pobierać opłaty za obsługę pożyczki i sam fakt korzystania przez pozwaną w ramach zawartej umowy z kapitału to jednak prowizja w kwocie 1 540 zł od udzielonej pożyczki w kwocie 2 000 zł jest znacznie wygórowana. Powód nie wykazał nadto faktycznego poniesienia kosztów udzielenia pożyczki w takiej wysokości, a pozwana faktycznie nie miała wpływu na kształt umowy, w tym na wysokość tych kosztów. Należy zatem stwierdzić, iż prowizja naliczona od umowy stanowi zdaniem Sądu obejście przepisów o poza odsetkowych kosztach uzyskania kredytu na niekorzyść konsumenta, a zatem słabszej strony umowy.

Mając powyższe na uwadze sąd uznał za zasadne powództwo w zakresie kwoty kapitału i odsetek za korzystanie z kapitału w czasie trwania umowy (do czego pożyczkobiorca ma prawo) – pomniejszonej o dokonane przez pozwaną wpłaty na poczet pożyczki. Od kwoty 2 407,55 zł (2 000 zł kapitału + 407,55 zł odsetek) należało zatem odjąć kwotę 1 171 zł, co daje kwotę 1 236,55 zł. Taką kwotę Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda w pkt I orzeczenia, jako nienaruszającą przepisów ustawy.

Kwotę tą Sąd zasądził z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 6 lipca 2018 roku do dnia zapłaty – możliwość domagania się przez powoda takich odsetek wynika z zapisów umowy z dnia 12 maja 2017 roku. Termin początkowy naliczania odsetek wynika z kolei z daty doręczenia pozwanej wypowiedzenia umowy pożyczki wraz z wezwaniem do zapłaty – pozwana otrzymała je w dniu 28 maja 2018 roku co wynika z potwierdzenia odbioru na k. 34. Okres wypowiedzenia upływał zatem w dniu 4 czerwca 2018 roku i w dniu następnym cała zaległość stała się wymagalna. Ponieważ powód domaga się odsetek dopiero od dnia 6 lipca 2018 roku Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem.

Sąd nie rozłożył należności na raty bowiem na wyraźne pytanie Sądu, czy pozwana taki wniosek składa pozwana oświadczyła, że takiego wniosku nie składa.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. mając na uwadze sytuację majątkową pozwanej.

Sygn. akt I C 1146/18

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

(...)